

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Elkobozták

Aradon a Déli Hírlapot és vele együtt más magyar lapokat is, mert az aradi községi választásokkal foglalkoztak és megírták, hogy az egyezmény felborul. Azt írta a magyarság ragaszkodik Barabás Béla jelöltetéséhez, a románság viszont tiltakozik az agg magyar politikusnak a listán való szerepeltetése ellen. Nem izgattunk, nem bíráltuk erős szavakkal ezt az eljárást, még csak kommentárt sem fűztünk a dologhoz. Ugyan az eljáráshoz különben sem kell kommentár. Nyugodt hangon, aradi hírlapunk telefonjelentése alapján, a községi politikai riportstílusban beszéltünk valamiről, ami történt. És az emberek dacára a prefektúra intézkedése elkobozták a lapot azzal az állítólagos indoklással, hogy az aradi választással foglalkozó cikkek befolyásolják és izgatják a közhangulatot. Mi látjuk a dolgot, hogy Aradon a közhangulat Barabás tervezett mellőzéseivel kapcsolatban megvan és ez a közhangulat a hivatalos álláspontra nem kedvező. És ezt semmiféle újságírók nem tudják befolyásolni, csak egyetlen egy körülmény. Ha egyezményes listát akarnak, amelyen valamennyi párt jelöltje szerepel, bízzák a Magyar Pártra, hogy soraiból kit akar városi tanácsba küldeni. A Magyar Párt sem kifogásolta a kormánypárti egy nemzet párti jelölteket. Ezen az elven és ennek igazságán a szájkosárrendszer sem változtat.

* Zsidó diákok

Tanulási szabadsága körül folyik a vita. De nem! — évek óta. És nem is tanulási szabadság, hanem a tanulási módszer fölött vitáznak pro és kontra. A törvény — nem is képzelhető el másként — lehetőséget ad rá, hogy a diákok szabadon választhassák meg az iskolát. De a törvényt magyarán értelmezik. Sőt félremagyarázni. Ezekből a félremagyarázásokból születik aztán a tanulási szabadság elvének eltorzítása. A miniszter látja, hogy közegei rugják ezt az elvet, meg is állapítja a szabályokat. Igéretet is tesz az orvoslásra, mire az ígéret beváltására kerül a sor, az ügy már átsiklott alantasabb kezébe, akiknek a miniszter ígérete blaktri, felesapnak törvénymagyarázóknak és nemzetiségi osztályozásnak, mindennek a vége pedig, hogy a zsidó diákok nem ott tanulhatnak, ahol akarnak, hanem ahol Pteancu — ne ismerné kisebbségi iskolai sorsbizonytalanságunk eme káros intézőjét? — Dumitrescu közoktatásügyi vezérigazgató akarják. A miniszteri ígéret a többi ígéret mellé könyveljük a zsidó tanulókat továbbra is oda fogjuk járni, ahová az alantasabb tanítói közegek akarják.

Koldus jegyzőből milliomos jegyző

Obessenyői bolgárok hetvenoldalas memoranduma, melyben elmondják, jegyzőjük miként csalta a községet, zsarolta és sanyargatta a lakosságot

Egy község feljajdulása jegyzője ellen

Temesvár, szeptember 4.

Kicsi kerek kalaptól, pörge fekete kalapok alatt barna arcoktól tarkállik az ügyészség emeleti folyosója. Az arcuk jellegzetes bolgár arc. Vagy hatvanan vannak itt bolgárok, várokozna, amíg egymásután sorban bejuthatnak Popescu ügyész elé kihallgatásra. Obessenyő szintizta bolgár községből jöttek. Hatvanan vannak csak itten, de hatvanan az egész községet képviselik.

Nagy bajuk, nagy panaszuk van. Bajaik, panaszaik oka a községi jegyző: Krucsin Horáciusz. A falu lakóinak sérelmei immár annyira megsokasodtak, hogy nem bírnak tovább azokkal. Obadeanu Pál dr. temesvári ügyvédhez fordultak tanácsért. Obadeanu dr. előbb maga megvizsgálta panaszaikat, sérelmeiket és elrémült attól, amit látott és amiről meggyőződött. Hetven oldalas memorandumot szerkesztett, melyet a temesvári ügyészség elé terjesztett. Az ügyészség el is rendelte a vizsgálatot. Bradescu Virgil vezető főügyész Popescu ügyészt bizta meg a nyomozással. Popescu ügyész most

turnusonként idézi be

az obessenyői bolgár polgárokat és valóságukat Obadeanu Pál dr. jelenlétében jegyzőkönyvbe foglalja.

Közéjük állók a derék, szorgalmas, becsületes bolgároknak. Aztán elbeszélgetek velük. Szinte zokog belőlük a szó. Amint elmondják, hogy miket művel a községben a jegyző. Krucsin Horáciusz 1923 március végén került Obessenyőre Komlósról, honnan felsőbbse a falu lakóinak panasza miatt helyezte el. Szegényen jött és ma már

többszörös milliomos.

Hogyan és miként szerezte ilyen rövid idő alatt ezt a nagy vagyont? Ez az éppen, ami az obessenyőieknek ezernyi okot ad a panaszkodásra. A jegyző vagyonához sok obessenyői bolgárnak a verejtéke, könnye, talán az átkozódása is tapad.

A jegyző rohamos vagyonosodásának illusztrálására alább néhány esetet sorolok fel. Olyan esetek ezek, melyek a panaszmemorandumban és a felvett ügyészi jegyzőkönyvben nevekkal kiegészítve vannak felsorolva. Olyan esetek ezek, melyektől a jámbor embereknek

égnek áll a hajuk.

Obessenyő községben jelenleg hónapok óta tagosítási munkálatok folynak. Az egyik gazdának községi bizonyítványra volt ezzel kapcsolatosan szüksége. A jegyző ezt a bizonyítványt csak tízezer lei díj ellenében állította ki.

Egy másik gazdának szántiz holdnyi földje van. A jegyző kijelentette, hogy ebből tizenhat holdat lehasít és azt más helyen adhatja meg a gazdának. Igen ám, csak hogy ez a tizenhat hold föld volt az egész birtok legjobb buza-termője. A jegyző kijelentette, hogy nem bánja, nem hajtja végre eredeti tervét, de ezért a jóakarataért

hetvenezer leit követelt.

Ugyancsak tagosítási ügye volt egy özvegyasszonynak. Krucsin jegyző kijelentette, hogy ezt az ügyet csak akkor intézi el úgy, ahogy az asszonynak arra joga van, ha negyvenezer leit fizet neki. A birtokosnőnek azonban csak harmincezer lei készpénze volt. Kínálta a jegyzőnek, aki nem fogadta el. Erre az özvegy a Sváb Központi Bank obessenyői fiókjától vett fel tízezer leinyi

kölcsönt. A jegyző most már elfogadta a negyvenezer leit.

A kereskedőknek és a gazdáknak a szükséges szállítási permiszket csak kétezer leiekért adja ki.

Obessenyő községből több bolgár diák tanul külföldi egyetemeken. Ezek most

hazajöttek vakációra.

A jegyző azonban csak úgy türtö meg őket otthon, ha ötvenöt-százezer leiig terjedő honoráriumot fizettek neki.

A községi koresmában néhány vendégbarátjával nagy mulatozást esapott, ivás közben ablakokat, poharakat, üvegeket tört. A számla tizenkétezer leit tett ki. Megparancsolta a korcsmárosnak, hogy azt a csendőrség élelmezésére számolja el.

Építetett nagy házat és óriási raktárakat. A hozzávaló fát egy obessenyői kereskedő szállította nyolevenezer leiekért. Ebből megkapott negyvenezer leit, a másik felét — mondotta a jegyző — a községnek kell.

valahogy elszámolni.

Bérelt földjeit az esküdtekkal és a kisbíróval munkáltatja. Ha nem érnek rá, vagy nem akarnak neki dolgozni, saját pénzüikön kell napszámásokat fogadni. A kilenc év óta szolgáló kisbírót elesapta, mert vonakodott neki aratni.

Szomszédasszonyának két kövér libája betévedt a jegyző udvarába. Az asszony utánuk ment, de kidobta. A két libát levágatta.

megsüttette, megette.

Az asszony feljelentést tett. A feljelentés igazáról meggyőződött Gutu Athanasz temesvári bünyügyi kapitány is. Ilyen és ezekhez hasonló esetek egész légiója terheli Obessenyő községének jegyzőjét, aki a most megnyilatkozott jogos panaszok hatása alatt bizonyára nem maradhat meg tovább működése színhelyén és elveszi majd megérdemelt büntetését.

Ha még két annyi helyem lenne a mai hírlapban, azt is teleíltethetném az obessenyőiek szomorú panaszvirágáival. Ezekből is látható, miként közgazgatáskodik és gyarapszik Krucsin jegyző Obessenyőn, aki a vagyonszerzésnek ezzel a radikális módjával sem éri be teljesen, mert a bolgár polgároktól összeszedett pénzeit visszaadja adogatja nekik, de csak váltóra, dus kamat mellett. Mindezek után pedig azt hiszem szentül — bízva az igazságban, — hogy nem ez az utolsó cikkem, melyet Krucsin Horáciuszról irtam.

Kubán Endre

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'60, Párisban 16'65

Temesvári magánárfolyamok 1926 szeptember 4-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Angol font: 0987'00—0990'00—0980, dollár: 202'00—203'00—202'00, dinár: 3'60 külföldi, 3'55 belföldi, 3'50 effect, hollandi forint: 81'70—81'90—81'50, francia frank: 6'02—6'05—6'00, olasz lira: 7'43—7'46—7'40, cseh korona: 6'03—6'05—5'96, osztrák silling: 28'70—28'80—28'60, német márka: 48'50—48'70—48'00, magyar korona: 353—350—348, svájci frank: 39'20—39'30—39'20.

Terményárak:

Buza 800, árpa 500, rozs 450, zab 420, tengeri 550 lei métermázsanként ab feladóállomás.

Égig nyultak a gyertyámosi tűz lángjai

A téglagyár, mely nyolcszáz munkást foglalkoztatott, másodszor égett le — Tizenegy község tűzoltóságának küzdelme a dühöngő elemmel — Huszmillió lei a kár

Izzó tégladarabok veszedelmes tüzesője

Gyertyámos, szeptember 4.

Telefonhíradás alapján jelentette már a Déli Hírlap hogy a gyertyámosi Concordia-téglagyárban óriási tüzvész pusztított. Csak a mindenünnen a veszedelem elfojtására sietve érkezett tűzoltóságok önfeláldozó és fáradhatatlan munkájának köszönhető, hogy a tűz még nagyobb méreteket is nem öltött és hogy az értékes gyárat, amely a Bánság egyik legproduktívabb vállalata, nem teljesen pusztította el.

A gyertyámosi nagy téglagyár azelőtt a Kloss testvérek magántulajdona volt. A háboru alatt, 1916 év végén a Kloss testvérektől a hatalmas téglagyárat a hozzávaló telekkel együtt megvásárolta a bilédi Pető család, amely az egyéni céget részvénytársasággá alakította át. A téglagyár akkor kapta a Concordia nevet. Ezzel kezdetét vette egyuttal a gyártelep kibővítése és modernizálása is. A fokozatos kiépítés során, melynek folyamán a befektetéseket nem sajnálták, német szakértő mérnökökkel egy óriási teljesen újrendszert hatalmas szárítóhelyiséget létesítettek, amely tíz millió leibe került. Az

öt emelet magasságu

szárító, melyet a tégláégető kemence fölé emeltek és amely ezzel együtt hatalmas épülettömböt alkot és amelyben egymás mellé sorakoznak a téglakeretek, teljesen fából készült. Ez a szárító-helyiség lehetővé tette, hogy a gyár télen tiz-tizenkét fokos hideg mellett is folytathassa üzemét. Az új berendezés lehetővé tette azt is, hogy a Concordia-téglagyár naponta kétszáz ezer darab téglát állítson elő és állandóan hét-nyolcszáz munkást foglalkoztasson.

A szárítóban dolgozó munkások észrevették, hogy az egyik helyen a fából való téglakeretek izzani és füstölögni kezdenek.

Azonnal alarmirozták a gyár házi tűzoltóságát, amely azonban a száraz fába belekapott és óriási gyorsasággal terjedő égéssel szemben ugyszólván tehetetlen volt. A lángok pillanatok alatt hatalmas ugrásokkal haladtak tova a fából való keretek és falak között úgy, hogy percek alatt az egész szárító lángokban állott. A veszedelem legkezdetén már a helyszínén volt az egész gyertyámosi tűzoltóság Kreppel Simon parancsnok és Martin Ágost alparancsnok vezetésével.

A községházáról közben telefonon értesítették a környékbeli tűzoltóságokat, amelyek rövid időközökben teljes felkészültséggel érkeztek meg a veszedelmes

gyáregés helyére.

Elsőnek Gatter Mihály parancsnok vezetésével a kisdécsai tűzoltóság jött meg, utána érkezett a nagyjécsai Alscher János vezetésével, majd Tódon jegyző vezetésével a kécsai, negyediknek a csenei, Jávorszky parancsnok vezetésével a zombolyai, Biste Leó főparancsnok vezetésével a temesvári tűzoltóság, sorra következtek aztán a csatádi és bogárosi tűzoltóságok, Sütöry Jenő parancsnok vezetésével a németi, Hackbeil Miklós parancsnok vezetésével a helyszínén termelt Grabác tűzoltósága is. Valamennyi tűzoltóság lelkesen állott neki a munkának. Számos ember azonkívül ön-

kéntesen jött a segítségükre nemcsak Gyertyámosról, hanem a

környékbeli falvakról

is, akik autókön, traktorokon és lovas szekereken érkeztek. A tüzvész lángjai olyan magasan csaptak föl az égnek, hogy a nappali világosság dacára messzi falvakba is ellátszottak. Zombolyáról eljött Parvulescu graniésárkapitány graniésárjaival és különösen a rendfentartása érdekében működött közre. A graniésárok munkájában derekasan osztoztak a csendőrök is és pedig nemcsak a gyertyámosiak, hanem a szomszédos községekből érkezettek is. Petru Vichentie járási főszolgabíró, valamint Bajza Engelbert zombolyai szolgabíró elejétől fogva ott tartózkodtak a veszedelem helyszínén és intézkedéseikkel irányították a mentési munkálatokat. Ott voltak azonkívül Vidovics Géza és Walzer Lénárt gyertyámosi községi jegyzők, valamint Kuhn István községi bíró is.

Borzalmasan szép

látvány volt a tűz. A szárító helyiség egész épülete merő láng volt. A tető cserepei, valamint a szárítóban levő kész téglák és cserepek áttüzesedtek, lövésszerű robbanásokkal darabokra pattantak és izzó esőként zuhogtak a földre. Véletlen szerencse, hogy ilyen tüzes eserépdarabok a tűzoltók és a veszedelem körül segédkezők közül senkit nem találtak el. Az oltást eleintén igen megnehezítette az a körülmény, hogy nem volt elegendő víz a helyszínén. A falubeliek azonban hordókat raktak egész sereg kocsira és fáradatlanul hordták a vizet. A tűzoltóság mindjárt tisztában volt vele, hogy a szárítóhelyiséget

megmenteni lehetetlen

és azért főgondjukat az képezte,

A medve átharapta torkát és borzalmasan megcsönkített egy pásztort

Beregyszász, szept. 4.

A dzsungel meséi elevenednek meg borzalmas valóságukban Ruszinszko erdős hegyvidékén. Az erdőben az utóbbi években rendkívüli módon elszaporodott a duvad és a medvék, farkasok, vadkanok rajai fenyegetik az emberek életét. A lakosság hiába kérte ezek pusztítását, az erdőgazgatóság mereven elzárkózott a vadászati tilalom enyhítése elől. Most emberélet esett áldozatul

a fenevadaknak.

Napok óta egy hatalmas fekete medve pusztította a nyáját. A vad minden nap kitört az erdőből és elvitte a maga porcióját. Miatán a pásztorok nem tudtak ellene védekezni, elhatározták, hogy a nyáját betereleik a téli akolba, ami különben csak októberben szokott megtörténni. A betereelés simán folyt és alig néhány marha behajtása volt még hátra, mikor Lecinszky István számadó és Cseremiszky Mihály bojtár észrevették, hogy egyik tehén hiányzik. Az

erdőbe mentek

az állatot keresni. Lecinszky mintegy

hogy a tűz tovaterjedését megakadályozzák. A szárító és a tégláégető mellett van az új nagy gépház, amelybe csak nemrég vettek egy hatszáz lóerejű modern gépet. A tűzoltóság emberfeletti munkájának sikerült a gépházat a benne levő géppel együtt sértetlenül megmenteni.

A tűz pusztítása belenyúlt a késő éjszakai órákba. Este nyolckor azonban már bizonyos volt, hogy a veszedelem

nem terjedhet tovább.

A temesvári tűzoltóság este tizenegy órakor visszatért Temesvárra. Utána aztán sorra lehetővé vált a többi vidéki tűzoltóságnak is az elvonulás. Utolsónak grabáci tűzoltóság fordult hazafelé éjjélután két órakor. A gyertyámosi tűzoltóság azonban reggelig, sőt egyik része még pénteken egész napon keresztül is inspekiót tartott. A tűz azonban nem ujlott föl.

A kár husz millió lei, amely azonban biztosítás révén megtérül. A Concordia-téglagyár az Erdélyi Általános Biztosítóval van szerződéses viszonyban. Mindenfelé látszik a nagy

pusztulás nyoma.

A hamu és pernye messze a gyár körül valóságos fekete kört alkot. Az ötemeletes szárító helyén romhalmaz kormosodik az ég felé és ridegen, komoran hat a ráhulló gazdag napugárban. Legalább is három hónapi megfeszített munka kell hozzá, amíg a kárt kipótolják és a gyárat ismét üzembe helyezhetik. Érdekes, hogy a gyertyámosi nagy téglagyárnak ez már a második leégése. 1911-ben, amikor még a Kloss testvérek tulajdona volt, szintén leégett és újjá kellett építeni.

vérben fetregő

áldozatát, az erdőbe cammogott Cseremiszky erre a községbe futott, ahonnan a pásztorok vasvillákkal és dorongokkal felfegyverkezve rohantak az erdő felé, ahol borzalmas látvány fogadta őket. A szerencsétlen Lecinszky arcának első része orrával és szájával együtt teljesen hiányzott,

torkát keresztülharapta

a fenevad és jobb karja ruhástul három lépésnyire feküdt szétmarcangolt holttestétől. Amkor Cseremiszky megpillantotta gazdájának borzalmasan megcsönkített holttestét, dühöngeni kezdett és négy ember is alig tudta megfékezni. A szegény ember megőrült.

A lakbérletek

ügyében még nincs döntés

Bukarest, szeptember 4.

Cudalbu igazságügyminiszter a lakbérleti törvénnyel kapcsolatban kijelentette a Rador távirati iroda munkatársának, hogy egyelőre nem történt döntés sem a lakbérleti törvény meghosszabbítása, sem pedig annak hatályon kívül való helyezése tekintetében. A miniszter csupán bizottságot küldött ki a kérdés beható tanulmányozására. A vezető eszme az, hogy olyan formulát találjanak, mely ezt a kérdést a lehető legsimábban oldja meg és rázkódtatás nélkül segíti elő a normális mederbe való visszatérést. A bizottságot, amely magasrangú bírásokból áll, kiegészítik ügyvédek is és így a miniszterrel együtt fogják tanulmányozni a kérdés rendezését. Cudalbu miniszter kijelentette még azt is, hogy a gyorsított eljárásról szóló törvény alkalmazhatatlan és azt módosítani kívánja.

Felvágta hasát

egy kisfiúnak és Romániába szökött

Békésgyula, szeptember 3.

Bestiális kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság tartja izgalomban Békésgyula lakosságát. Az áldozat Krausz Lajos bórkereskedő öt éves kis fia, akit a gyilkos retentelenen megcsönkített és hasát felmetszette. A gyilkosság elkövetésével egy huszonkilenc év körüli, magas, szuros tekintetű sovány fiatalembert gyanúsítanak, aki az utcán reámosolygott a kisfiura, majd látták, hogy elbeszélgetett vele. Nemsokára azután a Körös partján megtalálták a szerencsétlen fieska holttestét, vörös zsebkendővel be volt tömve a gyermek szája és Jack a hirhedt londoni hasfelmetsző módszere szerint a gyilkos felvágta áldozata hasát, míg combjának alsó részét megcsönkította és széjjel darabolta. A széleskörű nyomozás szerint a bestiális gyilkos valószínűleg Kétegyháza felé, a román határ irányában menekült és átszököhetett a határon.

Véres ütközet

diákok és rendőrök között

Zágráb, szeptember 3.

Alighogy megkezdődött az egyetemi tanév, a zágrábi rendőrségnek máris meggyült a baja a diáksággal és tegnap megtörtént az első ütközet a diákok és a rendőrök között.

Az Ilica 85. számú palotát ugyanis, amely régente szülészeti klinika volt, utóbb pedig diákolthonná rendezték be, nemrég a siketnéma gyermekek intézete céljára foglalták le. Az otthonban lakó mintegy 400 diák nem volt hajlandó önként elhagyni az otthont, mire százfőnyi rendőrlégénység vonult az otthonhoz, hogy a diákokat karhatalommal kilakoltassa.

A diákok az épületet formálisan elbarikádolták, mikor pedig a rendőrsépat az épülethez érkezett, az emeletről szalmazsákok, edények, könyvek, székek valóságos záporát zudították a rendőrökre. A rendőrsépat erre rohamot intézett az épület előtt tömörült diákok ellen, miközben néhány diák könnyebben megsebesült. Végre elfoglalták az épületet és a siketnéma intézet megkezdhetette a helyiségekbe való beköltözést.

A MEGSÉRTETT SPANYOL HIUSÁG. Londonból táviratozzák: A Reuter-ügynökség jelentése szerint Genfben az a felfogás uralkodik, hogy Németországnak a Népszövetségbe való felvétele akadálytalanul fog végbemenni. Spanyolországot illetőleg az a vélemény, hogy számolnak a Népszövetségből való kiválásával. Nagy szerencsétlenségnek tartják a Népszövetség szempontjából Spanyolország kilépését, de még nagyobbak Spanyolország szempontjából, Genfben egyébként azt hirsztelik, hogy Spanyolország nem lép ki a Népszövetségből, csupán visszavonul mindennemű aktív szereptől.

Legmegbízhatóbb bérautók

Legolcsóbb speciális FIAT gépjávitások originális alkatrészekkel

TICHY VILMOS autógarázs I., Piata Unirei (Dom-tér) 8. Telefon 7-84

Hirek

Irodájából kizárt igazgató

Millió kártérítési per a Temesvári Első ellen

Temesvár, szeptember 4.

A Jaquard-harisnyagár és a Temesvári Első Takarékpénztár ismeretes ügyében tegnap annyiban állott be változás, hogy a birtokháborítási per tárgyalása ma délelőtt megy végbe Fiala Kálmán járásbíró előtt, aki a szükséghez képest esetleg a helyszínen eszközöl megállapításokat és ezekhez mérten hoz majd határozatot. A birtokháborítási per megindítását az tette szükségessé, hogy a Weisz Lajos igazgató által panaszolt tények mellé bekövetkezett még az is, hogy a takarékpénztár részéről megbízott Lillu

igazgató Szeltmann bankigazgató utasítására bezárta az igazgatói irodát és Weisz Lajost oda nem engedték be. Bárdosy és Goiti dr. ügyvédek megtették az intézkedést, hogy a birtokháborítási pert ma tárgyalják, tekintet nélkül az ügyvédkongresszusra. A harisnyagyárból tudvalevőleg elbocsátottak hetvenöt munkást és erre való figyelemmel az iparfelügyelőség is kilátásba helyezte, hogy vizsgálatot indít. Weisz Lajos igazgató a bank ellen több milliós kártérítési igényt fog érvényesíteni és ebben a Lloyd bíróság ítélkezik.

— **UJABB BOLGÁR HATÁRSÉR-TÉS.** Bukarestből jelentik: Bazagicból érkezett híradás szerint tegnap éjjel több bolgár banda újabb támadást intézett Cadrilater határa ellen. A bandák kiraboltak több falut és számos házat felgyújtottak. A román határőrök a cadrilateri helyőrség segítségével visszaverték a támadást.

— **Járosy Dezső verseci orgonahangversenye.** Járosy Dezső pápai kamarás, székesegyházi karnagy, a verseci hitközség meghívására szeptember hó 26-án a verseci római katolikus plébániatemplomban orgonahangversenyt rendez, melynek műsorán Guilmant, Liszt, Saint-Saens és Debussy művei szerepelnek. A hangverseny jövedelme egyházi célt szolgál.

— **A Glória zászlószentelési ünnepélye** kapcsán megírtuk, hogy a dalárdák hangversenyén a temesvári Sloga dal-egylet is fellép. A közlés tévedésen alapult, mert nem a Sloga, hanem a régi temesvári szerb dalárda vesz részt a zászlószentelési ünnepségen.

— **Gyilkos árvíz.** Barcelonából jelentik: Barcelona környékén nagy zivatar volt és a nyomában támadt árvízben harminchat ember elpusztult. A Barcelona-velencei gyorsvonat a fölzórt pályán kisiklott. Tíz ember meghalt, negyven pedig megsebesült.

— **Alkalmazottak gyűlése.** Az Erdélyi és Bánati Alkalmazottak Szövetségének temesvári helyi csoportja folyó évi szeptember hó 5-én, délelőtt 10 órakor a Munkásotthon nagytermében taggyűlést tart, amelyre Temesvár összes kereskedelmi alkalmazottjait és magántisztviselőit ezuton is meghívjuk, tekintet nélkül arra, hogy egyesületünknek tagjai, vagy sem. **A vezetőség.**

* **Ma, szombaton este konferál** **Osváth Kálmán.** Pompás szellemi tűzijátékot ígérő programmal konferál Osváth Kálmán ma este a Lloydklubban. Ünnepi száma a műsornak a «Széchenyi» konferansz. Lirát és nemesfajú szatírárt ígér: «Andrej herceg csatája», gazdag irodalmi élvezetet pedig a drámai lüktetésű «Bűn és bűnhődés». Kezdet 9 órakor.

* **A Palace-kávéházban szeptember 4-étől kezdve Puskás Béla** tizenkét tagú Erdélyszerte legkiválóbbnak ismert kolozsvári cigányzenekara muzsikál.

— **Jugoszláviának rokonszenves Magyarország közeledése.** Belgrádból jelentik: A félhivatalos Samouprava foglalkozók Horthy Miklós kormányzó legutóbbi mohácsi beszédével és többek között ezeket írja: Ha Magyarország korrekt szomszédai viszonyban akar Jugoszláviával élni és tiszteletben tartja a dolgok mai rendjét, úgy bizonyos, hogy a közeli jövőben a viszony Magyarországgal megjavul. Jugoszlávia is óhajtja és mindkét ország érdeke a barátságos közeledés.

— **A Ház eimen új hetilap jelenik meg Temesvárott,** mely a Temesvári Háztulajdonosok Egyesületének hivatalos orgánuma. A négy oldalos román; magyar és német nyelven megjelenő újság felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa Ráth Károly temesvári hírlapíró.

— **A HÁBORU CSÖKÖNYÖS MARADVÁNYA.** A Daily Telegraph — mint Londonból jelentik — azt írja, hogy rövidesen bekövetkezik a Rajna s a Saar-vidék megszálló esapatai létszámának csökkentése és a katonai ellenőrző bizottság feloszlatása.

— **Halálozás.** Widhalm Gyula szabómester, a temesvári iparostársadalom egyik legrégebb és közbecsült tagja, hetvenegy esztendősen meghalt. Widhalm Gyulának ötvenegy év óta ugyanegy helyen volt az üzlete a Jenő herceg-utcaiban és megrendelői közé a város legelőkelőbb köreit számította. Temetése ma délután öt órakor lesz a belvárosi római katolikus temető kápolnájából.

— **Nem merénylet okozta a csepeli robbanást.** Budapestről jelentik: A tüzoltó főparancsnokság szakvéleménye szerint a csepeli robbanást öngyulladás, vagy gondatlanságból eredő tűz okozta, mesterségesen előidézett robbanás esete nem fog fenn.

— **A kínai polgárháboru egyik vezetőjét elfogták.** Sanghaiból jelentik: Vu-Pei-Fu letették állásáról és hadihajón fogságba vetették. Utódja Csing-Jun-Tao tábornok lett. Vu-Pei-Fu tábornok állítólag meghalt, de a hír még nem nyert megerősítést.

Mozi

Belvárosi mozi: szombat, vasárnap (szeptember 4—5)
Gyárvárosi mozi: hétfő, kedd (szeptember 6—7)
Mehalai mozi: csütörtök, (szeptember 9)

Vörös gyémánt

Klein Ernő szenzációs regénye filmen.
Rendezte: H. Rameau.

Főszerepekben: Xenia Desni (Franzi a Varázskeringőből) és Rudolf Klein Rogge (dr. Mabuse).

Monopol Matador, Braşov.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Írók és kiadóhivatal:
Hely: Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.
Levélzármak:
Szerkesztőség: 2—52
Kiadóhivatal: 2—52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Eladási árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmányoké 4 lei, Magyarországon 2000 for., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 koras.

Szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Az L. Z. 86.

...ainak sírjához vonul ki ma a ...
...sári német konzulátus személy-
...temesvári katonai temetőbe és
...ut helyez porladó tetemeik fölé-
...éce annak a rettenetes szerencsét-
...ének, amely az L. Z. 86. jelzésű
...int Temesvár fölött érte. A Zep-
...i Szentandrás hangárnál nem
...leereszkedni, gondolája lezuhant,
...utasa szörnyet halt. Szaporított-
...ek a kilencen azt a rettenetes
...s milliókra menő számot, amely
...osan mutatta, hogy a hadviselők
...segei mennyivel fogyatkoztak. A
...a egyik oldalán is, másik olda-
...a ezer kézzel aratott a Halál. Az
...ség elkövet-
...és a sors szeszélyei egymás ellen
...erítették, el kellett, hogy feled-
...a, hogy az Isten testvéreknek ren-
...ket és vakon öldösték egymást,
...ntha nem pusztulna így is ele-
...l ember, innen is, tulnan is egy-
...követték a szerencsétlenségek.
...szerencsétlenség volt az L. Z. 86.
...tlása is,
...boru elmúlt és ne jöjjön többé
...ssza a tömeges öldöklés. Te-
...koszorut az elesettek, a meghal-
...rjaira, akármelyik fronton is
...ak. Higgyük, hogy vérük azért
...győződésért ömlött: nem kell
...háboru!

...z igazságügyminiszter Temesvá-
...ndalbu igazságügyminiszter
...ggel a Simplonnal érkezett Te-
...rra titkára kíséretében és a dél-
...olyamán megtekinti a temesvári
...ügyi intézményeket. Az ügyvéd-
...szusra már tegnap este és a
...ggyeli vonatokkal számos ügyvéd
...tt meg. Ma délután három óra-
...országos ügyvédszövetség vá-
...tánya a Lloyd-társulat tárgyaló-
...en tartja előkészítő értekezletét.
...polgármester hazaérkezett. Do-
...n János dr. főpolgármester sza-
...ról, melyet a Fekete tenger
...töltött, ma reggel érkezett haza
...olon-vonattal.

...ianiu Gyula a Bánságban. Ma-
...yula a nemzeti párt vezére, még
...olyamán a Bánságba jön propa-
...köruttra. Temesi hívei lelkes fo-
...ást készítenek elő számára.

...A belgrádi kormány kiránu-
...hívja a magyarországi újság-
...t. A jugoszláv kormány né-
...hét előtt kirándulásra hívta
...a romániai újságírókat. Trif-
...s és Markovics miniszterek
...zben felkeresték az újságíró-
...geket és kijelentették, hogy
...ívül örvendenek Magyaror-
...jugoszláviai orientációjának
...közelebb a budapesti újság-
...hívják meg jugoszláv kirán-
...ra.

...r. Braun Károly, a bőr és
...betegségek szakorvosa, külföldi
...hányutjáról hazatért és rend-
...lév. Carol (Hunyadi-ut) 13 alatt
...és este 1/28—8 óráig.

ncnál
...ü nő nem türi magán az izlés-
...hónaljzörökét. Eltávolításukra
...zolot ártalmatlan „Angol ször-
...-t használja, mert a hajákat
...pan feloldja. Ára csontkaporóval
...100 lei. Ha valahol nem volna,
...jön a dr. Biró gyógyszerészhez
...Ne fogadjon el mást.

— **HALÁLOS VILLAMOSEL-
GÁZOLÁS.** Tegnap este félhat óra
tájban a gyárvárosi Főutcában a
Kovács-féle gyógyszerész előtt a
villamos egyik sárga kocsija, amely
az állomás felé tartott, elgázolta
Grünfeld Katalin nyolevanöt
éves háztartásbeli asszonyt, aki a
Hosszu-utca 14 szám alatt lakott.
A szerencsétlen asszony jobb ke-
zét, valamint jobb alsó lábszárát is
a kocsikerekei borzalmasan össze-
ronesolták. A szenvedett sérülések
és a vérvetéses következtében az
agg nő még tegnap este a Begasza-
natóriumban meghalt. A vizsgálat
folyamatban van, hogy a szerencsét-
lenségért kit terhel a felelősség.

— **A letartóztatott jószágigazgató
ügye.** Részletesen foglalkoztunk azzal a
vizsgálattal, melyet a hatóságok Mü-
ller Árpád a tizenkét éves Juhos Er-
zsi birtokának kezelője ellen indítottak.
A törvényszék tegnap elrendelte Müller
szabadlábrahelyezését. Miután azonban
az ügyész a határozat ellen felfolyamo-
dást jelentett be, a tábla döntéséig Mü-
ller fogva marad. Egyébként ebben az
ügyben még érdekes szenzációk várha-
tók. Egyik temesvári ügyvéd özvegy
Juhos Gyuláné anyja, Bethlen
grófnő megbízásából a temesvári tör-
vényszékhez keresetet adott be, mely-
ben Juhos Gyulánának gyámság alá
való helyezését kéri. A kérelem indok-
lásául felhozzák, hogy Juhos Gyuláné
könnyelműen gazdálkodik úgy a saját,
mint pedig kiskorú leánya vagyoná-
val. Nehány hónap előtt Bécsben járt
és utjára Müller Árpád jószágigaz-
gató is elkísérte. Kilenc hét alatt há-
rom millió leit költöttek el.

* **Használjon nappal «Margue-
riite» krémet, éjszaka «Minerva» po-
mádét s bőre harmatos, bársonyos,
üde lesz. Kapható Minerva gyógy-
szertár, Belváros.**

Resicán akartak kongresszust
tartani a fémmunkások. Bukarest-
ből jelentik: Az erdélyi fémmunká-
sok küldöttsége Fluérás János
vezetése alatt megjelent a belügy-
miniszteriumban és engedélyt kért,
hogy Resicán a fémmunkások
kongresszust tarthassanak. A bel-
ügyminiszterium az engedély tel-
jesítést megtagadta.

— **Elütötte a kocsit.** A belvárosi Re-
zsó-utcaiban a negyvennyolcas számu
bérkocsi elütötte Tuzin Mária ház-
...ki könnyebb termé-
szetű sérüléseket szenvedett. A men-
tők a kórházba szállították.

* **Délelőtt tíz órakor minden
iparos menjen tízóraizni Máthé
Aral vendéglőjébe az iparosok szék-
házába, Jenő herceg-utca 20. sz. alá.**

Pályázatunk

melyet az ideális jó ízű

Koprol csokoládé hashajtó

és vértisztítóra irtunk ki, oly óriási
érdeklődést keltett a közönség köré-
ben, hogy arra 3200-nál több
pályázat érkezett be, részben Titu
Malain közjegyzőhöz, részben direkt
hozzánk.

Ez uton is köszönetet mondunk
minden pályázónak, és kérjük mind-
azokát, akik díjazva nem lettek,
hogy ne nehezteljenek ezért ránk.
Sok, nagyon sok jó pályázat van,
de sajnos csak a **legjobbkat** tud-
juk díjazni.

Hogy minél több pályázót jut-
tassunk díjhoz 5 díj helyett 6 díjat,
sőt további 36 vigaszdíjat adtunk ki.

Az első hat díj a következő hat
pályázónak jutott:

- I. díj 5000 Lei Wulf Tschul,
Sibiu,
- II. díj 2000 Lei Oreskovits
Jenő, Târgu-Mureş,
- III. díj 1000 Lei Benel Artur
örnagy, Timişoara,
- IV. díj 1000 Lei E. Rosenberg
gyógyszerész, Galaţi,
- V. díj 1000 Lei Dëmbitz Berta,
Cluj,
- VI. díj 1000 Lei Koch Hermin,
Sighişoara

akiknek a díjakat a mai napon el-
küldöttük.

A pályanyert műveket a lapokban
egymásután közzé fogjuk tenni.

„GEA“-KRAYER R.-T.
767 Timişoara.

— Olcsóbb a külföldi távirat. A postavezérgazgatóság — mint megírtuk — szeptember hónapra az aranyfrank átszámítási kulesát leszállította. Ennél fogva a külföldi táviratok olcsóbbak lesznek és pedig szavankint a távirat Csehszlovákiába, Magyarországra, Bulgáriába és Jugoszláviába 8.10, Ausztriába és Albániába 11.25, Németországba és Olaszországba 12.60, Svájcba 13.05 és Franciaországba 14.40 leibe kerülnek.

— A szászfenesi halálautó. Bukarestből jelentik: Hirt adtunk tegnap arról, a nagyszabású autóbalesetről, amely Kolozsvár és Szászfenek között történt, ahol ugyanis az országuton a Ziment és Dukász cég teherautója felborult és utasait maga alá temette. A szerencsétlenül járt utasok közül Kovács Róza, Galboveanu Flóra és egy huszonhat éves fiatalember tegnap a kolozsvári kórházban meghaltak. Willmer József, a halálautó sofőrje, le tartóztatásban van, valószínű azonban, hogy szabadlábra helyezik, mert semmiféle terhelő momentum ellene nem merült fel.

* **BÉRAUTOK** precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók eladása és vétele.

— A jugoszláviai gyilkos unja a fogházat. Megírtuk, hogy Frentiu Pétert, akit gyilkosság miatt Pancsován tizenkét évi fegyházra ítélték és aki a jugoszláviai hatóságoktól átszökött Romániába és itt elfogatása után a temesvári ügyészség fogházába került, nem adják ki Jugoszláviának, Frentiunak ugyanis sikerült román állampolgárságot szerezni és ennek alapján itt ítélik meg. Frentiu most ügyvédje. Obadeanu Pál dr. útján a tárgyalásig való szabadonbocsátását kérte, amit a törvényszék el is rendelt. Minthogy ez ellen az ügyészség felebezett, Frentiu a tábla döntéséig nem hagyhatja el a fogházat.

* **Takaréktüzhelyek, kályhák, konyhaberendezések** és az összes vasárak Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara.

— **Ponyvaregények hatása.** Budapestről jelentik: A detektívek letartóztattak három tizenöt-tizennyolc éves suhancot, akik a Budapest és Debrecen között közlekedő gyorsvonatot ki akarták siklítani és a pánikot felhasználni arra, hogy a postakocsit, valamint az utasokat kirabolják. Ponyvaregények hatása alatt eszelték ki tervüket és megállapodtak abban is, ha a terv nem sikerül, úgy öngyilkosok lesznek. A főbűnös Sós Ferenc bádostanone, aki az aszódi javítóintézetből szökött meg, majd Kolozsvárra ment, de onnan kiutasították.

Mozi

Jön! Jön!

Harry Piel

a legújabb, legszebb és leg-gazdagabb szenzációs filmben

A FEKETE PIERROT

Mozi Értesítés

Az előadások szombat, szeptember 4-ével pont 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 3 órakor olcsó matinék is fognak tartatni és esetről-esetre d. e. 11 órakor is.

Ezen matinék belépőjegyei: 30, 20 és 10 lei lesz.

Rádió.

Magyar Telefonhíradó és Rádió R.-T. műsora.
Szombat

1/2 10 és 12 órakor: Hírek.

3 órakor: Hírek.

4 órakor: A Szociális Misszió Társulat előadása.

1/2 6 órakor: A Király Színház zenekarának hangversenye. Nagypál Béla karnagy vezénnyel.

7 órakor: Vajda László, a Magyar Színház főrendezőjének felolvasása: „A színház és rendezés”.

8 órakor: „A sabin nők elrablása”. Bohózat három felvonásban. Írták Schönthan Ferenc és Pál. Fordította Szén Bálint.

1/2 11 órakor: Murgács Kálmán dalköltő saját dalait éneklő cigányzenekari kísérettel

Szeptember 1—15-ig

11-ik Bécsi mintavásár

Vízum- és menetjegykedvezmény.

Tiszteletbeli képviselője:

„Birdev“ utazási iroda

I, Str. Alba Iulia,

Telefon 5—93

IV, Str. I. C. Bratianu,

„ 13—83

Ugyanott pontos **utlevélláttamozás!** 1143

Hirdetmény.

Ertesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáromat mélyen leszállított áron árusítom. **Könnyű fizetési feltételek!** 997

Tisztelettel:

UNGOR műbutorasztalos

Gyári telefon 10—70

Üzleti telefon 10—71

Üzletáthelyezés

Az 1864. évben alakult Zsivkovits István férfiszabó cég (azelőtt Lonovits-u. 6.) ezennel értesíti tisztelt üzletfeleit és rendelőit, hogy a Szarvas szállóból üzleti helyiségét

a katolikus püspöki palotába
(a Sváb Központi Bank Lonovics-utcai fiókja mellett)
helyezte át.

A régi céget alapítójának tradíciói szellemében is a modern igényeknek megfelelően vezetjük tovább, kérve a n. é. közönség további támogatását.

1150

Tisztelettel

Zsivkovits Miklós

Szeptember 1-én megnyílt az új

Szőnyeg- és Linoleum-áruház

Józsefváros, Bul. Berthelot, Robelt-házban.

Szenzációs megnyitó árak.

Cégtulajdonos POPPER GYULA

HELICON-nyomda. Timisoara

Feliról: VARNAY ELEMÉR dr.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betű 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 l. Álláskeresőknél 25 százalék engedménnyel. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Pesti itt nyaraló urileány levelezne urfiúval későbbi házasság céljából. Leveleket „V. fiú” jelige alatt a kiadó továbbítja. (22)

Házasság

Fiatal elvált urasszony gyermektelen, gyönyörűen berendezett 4 szobás lakással felhozni menne előkelő uriemberhez. Csak kimondott uriembernek leveleire reflektálna. Kimerítő leveleket „Discretio” jellegre kiadóba. (22)

Alkalmazás

Tanonc fizetessei felvevétel. Klopier István órák és ékszerész, IV, Str. Bratianu 1 (11)

Ügyes gépirónó délutáni munkára kereset. Jelenkezni 12—1-ig. Farkas, Fröbl-utca 62. (22)

Perfekt tejáró szakácsnő felvétetik. Cím kiadóban. (7)

Mindenes szakácsnő felvétetik szeptember 1-re, akinek egy kisleány segítségével a összes hazimunkát végezni kell. Cím kiadóban. (107)

Két szakképzett bádogos segéd felvétetik. Tunszky Gyula lakatosaru gyárában Hunyady ut 58. (18)

Lakás

2 szobás összes meliékkel felszerelt lakás Fő utcában azonnal átadó. Levelet „Szép lakás” jellegre a kiadóba. (226)

Adás-vétel

Singer karikahajós varrógépet megvételre keresek. Címeket ármegjelöléssel „Vétel” jellegre a kiadóba. (226)

Fehér leányzóba új, olcsón eladó. Luttvács Józsefváros, Preyer-utca és Fröbl-utca sarkán. (226)

Különbéle

Örökre adom 3 éves szép egészséges fiúgyermekemet csakis jobb családnak. Részletes leveleket „Kényszer” jellegre. (224)

Fehérnemű varrást, javítást és háziruhák készítését vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra. (94)

Iskolásgyermekeket 12—14 éves korukkal teljes ellátásba vennék, jutányos áron. Világos tágas szoba, elsőrangú kosz. Belváros. öv. R. E-né, Nándor-tér 15. sz., II. em. (1077)

Zongorát vagy pianót bérelnék. Címeket kérek a kiadóba. (2246)

Készülő filmhez keresek 14—18 éves csinos, jókedvű leányokat. Leveleket „Filmszínész” jellegre a kiadóba kérek lehetőleg fényképpel. (278)

Boszák Albert mű- és homorú-koszorús, kézműves, Timisoara, I, Bem-utca 30. Vállal minden e szakmába vágó munkát pontosan és jutányosan. (1087)

Triesz cipők mérték után készülnek, a legjobban, jutányos áron. Józsefváros, Begajobbsor 19. (1087)

Szekerka László kárpító mester II., Rékási-ut 15, vállal mindenféle kárpitos, paplanos, ablakredőny és mindenféle rolók készítését. Garantált munka. (1087)

Dr. Capdebo Dezső piros igazolványa elveszett. Megtalálóját kérik azt a rendőrségnek átadni. (1188)

Gyors- és gépirási tanfolyam

Bohn Mariska

Gyárvaros, Uri-utca 11. sz.

„FARMODONT”
FOGKRÉM